

A „MANSZ” salgótarjáni osztályának Nógrádi Estje.

Hatalmas kultúresemény előkészületei tartották lázban az utóbbi években annyi hírességre szertett Salgótarján bányavárosát. A „MANSZ” salgótarjáni csoportja a téli hólabda teák megbeszélésein Köntzey Ferencné alelnökönkö kezdeményezésére kidolgozott egy tervet, amely alkalmas legyen a szűkebb hazába, oly gyönyörűen virágozó népművészetnek egy részt az uri társadalommal való megkedveltetésére, másrészt magának a népek izlésfejlesztésére elősegíteni. Erre a legalkalmasabbnak találták a nógrádi palóc népviseletnek, táncoknak, szokásoknak előadás keretében való színpadra vitelét, bemutatását.

Nosza megindult a nagy munka. Ötven salgótarjáni magyar asszony jött be a vármezeje falvait szütytötte minden szépséges kincsét, drágakövet a palóc lélek ki nem aknazott mélységeinek.

Az élen Förster Kálmán dr. né, a polgármester neje és Kraft Aladár a „MANSZ” ügyvezetője törték az eddig gazdátlan lélekugart karöltve a művészeti részt rendező Mógáné Reguly Margit iparművész nővel.

Hónapok nehéz munkáját koronázta a f. hó 11-én este a Rima acélgyárának nagy előadó termében megtartott „Nógrádi Est”, amelynek válogatott rendezői gárdájának élén a meghívó szerint Reguly Árpád Rima titkár és Szántay István állomásfőnök, „A Munka” szerkesztője állottak.

A rendezőség kiváló érzékére vallott, hogy nem lélek nélküli kiállítás adott, hanem egy a nógrádi palócság népművészeti és lélektani viszonyait ismertető felolvasás keretében illesztett bele egy sor, a

népéletből kilesett csoportos jelenetet, amellyel nagyvonalú és mégis mélységekbe tekintő érzékkel tudta bemutatni az annyiszor lenézett s mégis annyi szépséget föl színre vető nógrádi lelkeket.

A felolvasás anyagát összegyűjtötte és felolvasta Mógáné Reguly Margit, akinek felolvasását a „MANSZ” nevében Szederkényi Anna a magyar írók fájának, a régi magyar nagy asszonyok fajtájának virágos hajtása vezette be nagy asszonyi és magyar gondolatokat egybemarkoló lelkes szavakkal.

A felolvasás alatt a jelenetek sorozatában, amelyeket az azokban előforduló gyönyörű népmesékkel egyetemben Kraft Aladár irt, Nógrád híres palóc viseletű asszonyai és leányainak viseletében megelvenedtek Dejtár, Huguag, Lócz, Karancsalja, Kazár községek jellegzetes népcsoportozatai. Salgótarján szép asszonyai és leányainak természetén ringott, hajladozott, hullámozott a száz színű szoknyák tömege, a csipkézett ingvállak vakító fehérsége, a himzett derekak, kendők tarkasága, a magas kontyok és koronás párták csodálatos építménye. Lőrinczi közönség önfeláldozó népe saját viseletében Steiner Samu főjegyző vezetésével maga zarándokolt fel, hogy a színpadon mindjárt a második jelenet megkapó leánykérésénél csatlakozzon viseletével és előadásával az uri osztály asszonyaihoz.

Az első jelenet elmerengése szép népviseletünk pusztulása felett csakhamar feloldódik a második jelenet bucsú és leánykérő rész hangulatosabb és vidámabb pergésében. Itt kapcsolódik bele néhány kedves palóc népdal, majd a ka-

zari lányok híres két lépéses körcsárdása, melyet Turchányi Magda tanárnő tanított be. A kukoricaosztás régi palóc szokása keretében ismét néhány kedves palócdal okozott hangos derűtséget, amelyet csakhamar borongós, mégis biztató gondolatok árnyékolnak az Obsitos gyönyörű irredanta meseje nyomán. A negyedik jelenet az e vidéken ma is teljes virágzásban álló arató ünnepélyt mutatta be, hogy befejezésül egy-egy szép asszony és leány még külön is bemutassa a faluja tökéletes népviseletét.

Az esten megjelent annak fővédnöke Sztranyavszky Sándor belügyi államtitkár is, aki a többi bpesti vendégekkel egyetemben elragadtatással tapsolt egy-egy kedves mondásnak, dálnak, vagy színes megjelenésnek.

Salgótarjának szépséges ünnepéből kiemelkedő esté, a kedves, hangulatos, tanúságos estét nem fogják egyhamar elfelejteni az ott jelenlévők. Megkondult lelkekben az öreg harang mementója: Nem engedni elveszni értékeinket! Mert ez a hűség palóc nép minden kicsiny megmozdulásában is törzsköcs lélek magyar, amelynek imádsága, de babonája is ezeréves multak ősmagyar titkaiból kristályosodott ki. Ruhája, nyelve, dala, de fokost, puskát ragadó dacos karja is minden ízében vonatkozásában, a Mátra, Karancs, Börzsöny közé zárt egészen, minden megpróbáltatást átélte eredeti kultúrát őriz. Ez a kultúra, ez a föld ősegsége, ez a dacos élnitűdés villogott 11-én este Salgótarjánban a sztrégovai hegyek felé, ahol talán a legnagyobb palóc Mikszáth Kálmán lelke keresi mosolygós hangulatban a palóc határok örök bölcsét az Ember tragédiájának világhíres megteremtőjét...

A szereplők rátermettségéről, ügyes játékáról, buzgalmról, ügyekzetéről is sokat lehetne írni, de az egész darab-

nak is nem volt célja szindarabot játszani, hanem népművészetet bemutatni, így egy-egy személynek kevés szerep jutott, a rendezés inkább a szín és dal tömeghatására pályázott, amit teljes egészében el is ért.

Nem szabad azonban lebecsülni a pár szavas szerepek ügyes megjátszását sem, hiszen az apró szó és szünetmozakokból tevődött össze a sikerült nagy egész. Megérdemlik, hogy itt legyenek teljes számban megőrizve a népművészet zászlóvivői a harmincnégy lőrinczi szereplőn kívül, akiknek nem tudtuk nevét följegyezni.

Az első felvonásban Köntzey Ferencné nagyszonyja a tavalyi Piros bugyelláris főszereplője Czibusz Endre dr.-né, mint Borcsa, Szántay Istvánné, mint Terka adtak kedves előteret a templomba igyekvő vasárnapi ünneplő népeknek.

A második felvonás hosszabb lélegzetű monológját Kis Panni mondotta el, kedvesen míg a lőrinciek itt kapcsolódottak bele az előadás menetébe. Szerepeltek még: Erzs: Zorkóczy Erzsike, Egy piaci árus: Szabó István, Marcsa: Gergely Ilonka, Mézes kalácsos: Juraskó Elek, Ferkó: Botár Gyula, Zsófi: Plattly Like, Balogh Zsuzsa asszony: Szántay Istvánné Kiss Böske: Kiss Pannika, János: Horvát Árpád, Borcsa: dr. Czibusz Endréné, Terebes Ruzsi asszony: Lányi Agostonné, Anyal Anni asszony: Nagy Béláné, Mézes kalácsos: Nagy Tóni, Jóska: Nagy Béla, Legények: Kralovászký Zoltán, Póra Ferenc, Rórich Antal, ifj. Kriger Dániel.

A harmadik felvonás kedves családi jelenetében Liptay Jenőke, majd Kraft Iduka arattak hatalmas tapsokat; a kukorica morzsoló bájos együttesében Ember Böske énekel néhány hamisított palóc népdalt s Kraft Aladár mondotta el saját szerzeményű irredanta meséjét. Az est legszebb, legmeghatóbb jelenetét ebben a felolvasásban mutatták be az alábbi szereplők: Bódog bátya: Horváth Gyula, Eszter ángyom: Gergely Ilonka, Borcsa: dr. Czibusz Endréné, Marika: k. Kraft Iduka, Gergő: Liptay Jenőke, Piros: Bender Gyöngyi, Sári: Ember Böske, Rózi: Szanyi Edéné, Obsitos k. Kraft Aladár, Tóni: Ember Kálmán, Ágnes asszony: Schubert Magda, Zsuzsa asszony: Nagy Bertalané, Veron asszony: Hős Nagy Lajosné, Anna: Nékám Licike, Ilona: Balázsovcis Irénke, Katty: Wágner Kató.

A negyedik felvonás arató ünnepélyben minden szereplője a darabnak színpadra vonult, hogy a négy új sze-

A MUNKÁ TÁRCÁJA.

Kína döntő küzdelme.

**A brit világbirodalom
krízise vagy agóniája?**
Az európai és tengerentúli
angolszász népek fájvédelmi törekvései.

(Folytatás).

Az egész angol ópium kereskedés központja Kanton volt, tehát az a város, amelyből ma az úgynevezett kínai szabadságmozgalom kiindult. Aránylag rövid időn belül 1700 ládára rugott az évenként becsempészett ópium, de ez csak hivatalos szám volt. A kínai kormány rajtaütés szerű vizsgálatok az angol exportőröknél egyszerre 20000 láda ópiumat foglalt le. A harmincas évek végén jött a nagy konfliktus a brit kormány és Kína között. Angol útegeknek kellett az ópiumcsempészek érdekében bombáznia. Kína elvesztette a kis háborút. A nankingi 1842-ben aláírt szerződés megállapította, hogy Hangkong „örökidőkre” brit tulajdon marad. Kanton, Amoy, Ningpo, Fusou és Sanghai ugyan csak a békeszerződés értelmében azonnal nyitva álltak a brit kereskedelem részére. Végül Kínának 21 millió dollár hadisarcot kellett megfizetnie De ez mind kevés: Anglia pénzért adta el kínai csempész hajóknak a jogot, hogy angol lobogó alatt mehesseken tengerrel

A helyzet mindinkább komplikált lett 1856-ban kezdődött ismét a második ópiumháború, még pedig Franciaország részvétele mellett, s e háborút a Tien-csinben aláírt Kínára nézve megalázó szerződés követte a melyik az ópiumkereskedést végleg legalizálta. Kínának ezen kapitalisztikus legyűrese egy barbár perverz méreg érdekében természetesen mindig újabb robbantotta ki a milliók ellenállását: jelenleg a legnagyobb forradalom alatt tesped egész Délkína.

Még a helyzet ismerőjének sem könnyű ma a délkinai forradalomban összes közreműködő erőviszonyokat helyesen mérlegelni avagy beállítani. Elismerhet szakemberek ellentmondanak egymásnak a különféle kínai pártok és vezérek megítélésében. Nagy vonalakban a helyzet az, hogy északon a kommunista Csongsolin tábornok és délen, vagyis a kanton-i hadsereg élén a nacionalista Csangkaisik tábornok áll egymással szemben.

Mielőtt e két párt szándékait és politikai céljait vesszük, rá kell mutatni az egész millióra, amely nemzetközi kihatásokból eredőleg a nemzetközi politika kulisszái mögött játszdók le.

Legnagyobb fontossága van két pontnak, amely teljesen ismeretlennek látszik, amiről a napilapok sem írnak, de amely teljes igazságon alapszik:

a.) A világháború befejezése óta a liberális világtoke politikája kétségkívül csak egyen tárazdik ez az, hogy a még

eddig független Japán is pénzügyi ellenőrzése alá helyezte. Az 1921-ben washingtonban kötött egyezmény kötelezi Japán az orosz-japán háborúban szerzett területek visszaadására, de erősen beleszólt a japán flotta programjába is. E két eszközön kívül még egy harmadik kényszerzubbonyra volt Japánal szembesztés szükség, amely azonban nem ágyuk utján volt hivatva hatni a japán politikára: ez a politikai szociális felvonulás Kína területén Japán ellen. Ez az a hely, ahol a mai világpolitika legfontosabb ütközőpontjára érünk.

b.) A világháború előtt és alatt az egész zsidó nagy töke identikus politikát folytatott nagy Britannia politikájával. Hiszen Anglia biztosította a gyémántkereskedők részére egykor Délafrikát a saját fegyverei erejével. (Lewis, Bith, Lewison stb.). Anglia ugyanakkor a nagy bankházaknak adta át az összes pénzügyi tranzakciók irányítását (Rotschild, Montague, Cassel, Lazards). Hasonló volt a helyzet az ópium nagy kereskedelemben. Ez mindinkább a Sassoon család üzéréde alatt álló nagy cégnek kezébe csúszott át. Végül Lord Reading (Isacs) közvetítette a kolosszális kölcsön tranzakciókat Északamerikával, melynek politikai betetőzése az u. n. Balfour-deklaráció volt, e deklaráció kötelezi Angliát a zsidó érdekekben az összes államokban való védelmére. A Frankfurter Zeitung kiválóan volt értesülve annak idején, mikor kimondotta, hogy a Balfour dec-

laráció egy „zárópontra az angol győzelemnek”. Az angol közellet, erős konzervatív erőkkkel rendelkezett, hogy legalább meg tudja gátolni a bolsevismusnak Angliában egész nyitlan való kitörését. A szovjetnek, ha nem is közvetlen Angliával szemben. Ez a válasz egész jó megszervezett bolsevismus legfanatikusabb propagandája az összes földrészen Anglia ellen; továbbá a cantoni hadsereg nagymértékű alátámasztása a liberális világajtó által és végül egy u. n. antikolonialis kongresszus egybehívása által Brüsszelben nyilvánult meg ez a világpolitikai akció.

Ezen szervezethez szemben a távol keleten a különböző tábornokok közül még csak Csangcsolin mandzsuri tábornagy áll szilárdan. Ezen északkini eleinte azt gondolta hogy a bolsevikiekkel bizonyos mértékben szövethetne a nyugat ellen. Némokára belátta azonban, hogy a Moszkvával való állandó együttművelés a saját magával szembeni forradalmat jelentené. Mint előrelátó kínai radikálisan köpönyeget váltott, hirtelen Moszkva ellen foglalt állást és természetesen erős háttérrel talált Japánban. Japán természetesen tisztában van Moszkva Canton-barát politikájával és önfentartási ösztönből mindent elkövet, hogy a mandzsuri tábornokot messzesemleg támogassa.

Japán katonatiszték képezték ki a kínai északi sereg hadra kelt alakulatát, még pedig a legmodernebb harcászati

replével: Hausenblass Károlyné, Regulí Árpád, Körömczy György és Horváth Lenkével együtt a minden komolyságot és ünnepélyességet felolvasztó csárdásba kapja a palóc vér drogja túszességét.

Nem hiába hívta a közönség a fügöny elé Kraft Aladárt, az ő agilitása, jó érzéke teremtetette meg elsősorban az estet. Derék, szép munkát végzett, amit nem fog elfeledni Nőgrád. Az oly kitűnő adatgyűjtéssel annyi műérzékkel egyben ötlelességgel dolgozó Mógáné méltó társa volt. A finom uri tapintattal vezető Förster Kálmán dr.-nén kívül mint értesültünk Pántyik Árpádné és Elstner Gusztáv szedték össze a vidék szép ruháit a Liptay főtanácsos napokra átengedett autóján. Az szinpad rendezés nehéz munkáját Röder Alfréd és

Sinkovits János intézték, míg a hosszúnak tetsző közéleti Úrszult József karnagy vezetésével gyönyörű magyar motívumú darabokat játszó acélgyári zenekar töltötte ki.

Az előadás után tanc volt Köntzey Ferenc erélyes cigánybíráskodása mellett.

A termet zsufolásig megtöltő közönség az erkölcsi sikeren kívül anyagi sikert is biztosított, megérdemelte pedig a sikert egy „MANSZ”, mint a rendezők és szereplők gárdája egyaránt.

Egy szépséges, magyar tündérvértől kilopott álom volt a „Nőgrádi est” amelynek középpontjában ott dolgozott, világitott Kraft Ali mesebeli három palóc vezére a Hűség, a Becsület, a Szeretet... Sz. I.

Dr. Dornyay Béla könyve.

A helybeli gimnázium tanárának, dr. Dornyay Bélának tollából megjelent egy részletes kalauz, mely Veszprém és környéke ismertetését tartalmazza. A művecske, mely a maga nemében páratlanul helyes, nagy elismerést váltott ki az érdekeltek körében és élénk érdeklődést keltett egy turiszták, mint szakemberek körében.

A veszprémi Hírlapnak június 5-iki száma is a legnagyobb elismerés, mondhatni elragadtatás hangján mond róla kritikát, mely dr. Dornyay könyvéről ezeket írja: „Csupa szuperlatívuszokban tudnám csak kifejezni azt az érzést, melyet dr. Dornyay Béla Veszprém és környéke részletes kalauza című kiváló, városunk kulturális életében szinte korszakos jelentőségű baudeckerének megjelenése kiváltott belőlem s azt hiszem mindenkiből, aki ennek a rég várt, nélkülözhetetlen kézi könyvnek hiányát érezte. Ezek között természetesen első helyen azokkal a Veszprémet járó idegenekkel tett jót az érdemes szerző, akik eddig kalauzolás nélkül, tétován jártak ezt az ősi várost... Na meg valljuk be őszintén, mi magunk veszprémiek is nyakig ültünk a városunk ritka történelmi múltját ködként takaró tájékozatlanságban s bizony ha vendégeinket kalauzolni akartuk „vak vezetést váltaltunk”. ... A szerzőnek igazi alaposággal megszerkesztett uti könyve egy szkrupulózus tudásnak lelkiismeretes pontosságával vezet végig Veszprém városán, figyelmet nem kerüli ki semmi s adatainak rengetegében keresve sem talál számba vehető hibát a kutató szem.

Ha már ez a kis 32 oldalas füzet méltán válthatna ki az ismertetőből a legnagyobb elismerést és méltánylást, sőt az érdekeltek ösztöne hálájának hangját, mennyivel inkább kell, hogy átérizzük annak a munkának horderejét és korszakalkotó voltát, melyet dr. Dornyay Béla a sajtó alól most kikerülő nagy munkájával, a Bakony részletes kalauzával elért. Az általa leírt Bakony főleli

azt a hatalmas vidéket, mely Székesfehérvártól Celldömölkig, Sümeg, Tapolca, Veszprém, Pápa, Pannonhalmig stb. terül el.

Az így nagyban változt terület, melyet dr. Dornyay könyve a legrészletesebben; szinte lexikonzerű aprólékosággal ismertet: 3500 km²-t foglal magában s mintegy 250.000 léleknek képezi gazdasági és kulturális középpontját.

A könyv mintegy 400 oldal s rengeteg illusztrációval tele nemcsak turistaszempontból teljesen ismeretlen magyar vidéket tár föl és kapcsol be az idegforgalomba de a speciális rajzművészet szempontjából is olyant alkotott, amely a legnagyobb elismerésre méltó.

Dr. Dornyay Bélában első rangú erőt nyert nemcsak a Magyar Kárpát Egyesület salgótarjáni osztálya és központi választmánya, de a helybeli főgimnázium is, amely egy a szülőknek, mint a tanári karnak s a jövőbeli növendékeknek szempontjából joggal és reménytel várja a közeli nyilvánossági jogot. Ahol a földrajz-tanítás és a nekünk annyira életbevágóan fontos honismeret olyan szakavatott kezekben van, mint a „Bakony” tudós szerzőjében, — dr. Dornyay Bélában: ott nyugodtak lehetünk abban, hogy a magyar föld megismerésében és visszaszerzésében egyaránt alaposan tanított tanítványok fognak kikerülni.

Reméljük, hogy a „Bakony” után most már városunk szép környékének kalauza is a legilletékesebbnek: dr. Dornyay tanárnak kitűnő és szakavatott tollából fog mihamarabb kikerülni, mert eddigi működése után erre kompetensebbet úgy sem találhatunk.

Hírek és különfelek.

A kormányzó születésnapja.

Az ország jelenlegi feje, a királyi trónöröke, mindnyájunk atyja, vitéz nagybányai Horthy Miklós, akiért az ezek

imája száll az Urstenhez, hogy nagy elhatározásaiban isteni erő vezesse. A szeretet és gyűlölet középpontjában áll rendületlenül. Igazságát, férfias akaraterejét elismerik, respektálják azok is, akik gyűlölik. Hallgassa meg az Ur a jó magyarok imáját s tartsa meg a mi kormányzókat az ország javára még sokáig. (Városunkban minden hitfelekezet templomában istentisztelet volt, melyen megjelentek a katonaság, a polgárság és iskolák.)

Eljegyzés. Szobissek Gréte polg. isk. tanárnőt eljegyezte Regulí Lajos városi állatorvos.

A régi pénz bevonása. E hó végével a pénzügyminiszter kivonja a forgalomból a régi papírpénzeket. Az 500.000 koronás és 1 milliós bankjegyek azonban továbbra is forgalomban maradnak. Felhívjuk a közönség figyelmét, hogy régi pénzeit váltsa be, mert ellenkező esetben elértéktelenedik.

Ébredő nap Salgón. Mint írtuk az ÉME Sas Sportosztály f. hó 19-én családi kirándulást és ünnepélyt rendez a salgói erdőben. Indulás zenezsával a Fő-térről 19-én reggel fél 8 órakor. Nagyon olcsó ételekről, jeges italokról a rendezőség gondoskodott. A kiránduló közönség kényelmére az acélgyári fogas-kerék vasutállomásnál autók állnak rendelkezésre; szállítási díj személyenként 80 f.

Turisták! F. hó 26-án (vasárnap) hivatalos kirándulást rendezünk a „Szi-vás köré.” Indulás reggel 7 órakor a salgói kaputól fogas-kerék vasutállomásánál. Délután vonattal haza. Vezető: Puschmann Gyula. Mindenkit szívesen lát az Osztályelnökség.

Negyedik gyógyszerár-felállítást értesülünk szerint a Népjelölt és Munkajogi minisztérium megtárgyalta. Ugy véljük, hogy a kormányhatóságok teljesen tisztában vannak a helybeli gyógyszerár helyzetével, mert még egy negyedik gyógyszerár nincs is szükség, a mikor a létező három a szükségletet teljesen kielégíti.

Ébredő Bányász népgyűlés volt f. hó 13-án Baglyasalján, amelyen Méder Illés megnyitó beszéde után Oravecz József ügyv. elnök és Baranyay Aladár bányász főtitkár ismertették az ébredő bányászok törekvéseit és az ébredők által kivívott eredményeket. A gyűlés lelkes hangulat mellett folyt le.

A városi uszodát megnyitotta a nagy hűhullám. Kellemes, hűs víz fogadja a közönséget és első rangú uszó oktatóban részülnek a fürdőzők, kiknek kísérői a szomszédos kioskban friss sör mellett már kuglizhatnak is. A folyamatosan levő építkezések ugyan az uszoda és környékének megközelítését még mindig hátráltatják, de remélhető, hogy legközelebb a nyári sétány is szabad lesz.

Gyermektelen házaspár szolid erőlködés minden cselekedet keres. Cím a kiadósban.

kifejlődésének perspektívájában” mondja továbbá Vasvani.

Határozottan látjuk hogy itt európai fajvédelmi eszmefutatlások kapcsolódnak az indus bölcs eszméjéhez, mely utóbiból továbbá tisztán látjuk azt, hogy nem a testszín vagy az ősök teszik a Brahmant, hanem jelleme. Ebben nyilván meg egy 300 milliós nép tömegéből kiváló kozmikus erő.

A hatalmas indus nép tehát kritikus időkön mehet ma keresztül, ha azt vezetői oly erősen fajvédelmi tanokkal doppingolják. Ehhez járul még, hogy az indus felekezettek nagy tömegeket veszítettek a mohamedanizmus terjedése folytán. Aki az erősen terjedő koránhitnek jellegét és kihatásait ismeri az előzásiai népeknél, csak az fogja látni, hogy ezek a népek örökre elpártoltak az ősi hit berkeiből. Az ind vallás az önfeloldozásig elnéző, viszont az iszlám odandó a fanatizmusig — küzdelem által. Bár az indus azt mondja, hogy a puha keményebb, mint a kemény — „legyél alázatos és te leszel az embérség vezére.” Ezek a beszédek vezettek az indus faj romlására és mindenütt, az egész vonalon csak egy gondolat győzött, még pedig a hatalomra törő akaratörekvés gondolata. Az iszlám és a hinduk közötti küzdelmek azonnal fel fognak dőlni ha arról van szó, hogy Anglia hatalma, mely kettőjük felett uralkodott megtörik. Ha e két elem egymás ellen felszabadul, határtalan öldöklés és

A „Nőgrádi estélyen” egy pár bórkeztű találtott a tulajdonosa átvaheti „A Munka” nyomdában.

Munkatársunk Budapestről jelent: Az 1850. éven alapított és világszerte közmegbecsülésnek örvendő Semler cég elhatározta, hogy páratlan minőségű szövethüllyenségeit, eredeti angol férfi és női szöveteit óccasios áron bocsátja a vásárló közönségének rendelkezésére. Midőn erre a körülményre lapunk olvasóinak figyelmét felhívjuk nélkülözhetetlennek tartjuk közölni azt is, hogy a Semler cég (Bpest, IV. Bécsiútc 7 szám.) maradékosztályán, a nagyforgalom folytán ezen kitűnő minőségű angol szövetek maradékaiból való vásárlás lehetővé teszi, hogy a Budapestre utazó közönség a Semler minőségű szöveteket alkalmi áron szerezhesse be. A cég vidéki vásárló közönsége soronkívüli a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesül.

Meghívó. A Salgótarjáni Róm. Kath. Olvasókör f. hó 19-én este 8 órai kezdettel a Hirsch-gyári Műkedvelők felépítéssel táncal egybekötött műkedvelő előadást rendez, melyre mindenkit tisztelt meghív az Elnökség. Belépődíj: hely 150, II. hely 1 Pengő, állólhely 80 fillér. Zenét az operetthez a Hirsch-gyári Olvasókör zenekara szolgálja. Előadás után tánc.

Zongorahangoló Salgótarján és vidékére a legjobb és legolcsóbb szak-képzett mester kéri a n. é. közönség támogatását. Számos elismerő oklevél és dicsérettel. Cím a kiadósban.

Dollármilliók a Magyar Mezőgazdaságnak. Általános panasz Magyarországon a helybeli pénzintézetek hitelpolitikája, amely lehetetlenné teszi, hogy az iparos a kereskedő, a tisztviselő magának családi hajlékot építsen, az üzemek beruházásokat létesítsenek, és a magyar gazdaságszadalm olyan beruházásokat létesítsenek és a magyar gazdaságszadalm olyan beruházásokra alkalmas kölcsönöket tegye belterjesse a gazdaságot, amely mellett nemcsak a vagyon állaga biztosított, hanem a termelő munka hozadéka is. Annyi dollár és font kölcsönről hallottunk az utóbbi években, de sajnos ezeknek csak a híre érkezett el hozzánk, míg ma is abban a helyzetben vagyunk, hogy hallatlan ursora kamatot kell fizetni annak, aki kölcsönt vesz igénybe, hogy gazdaságát növelje. Most két budapesti nagy társadalmi egyesülés: az Iparosok Országos Szövetsége és a Ház- és Telektulajdonosok Országos Szövetsége eljárt a nagy amerikai tőkéseknel, hogy a magyar nép részére olyan kölcsönök folyósítsanak, amely megfelel a békébeli viszonyoknak és amely mellett lehet építeni és dolgozni. Ennek a két társadalmi egyesülésnek a hosszú kitaró munkájának eredményre vezetett, amennyiben sikerült megállapodni az amerikai tőkések egy tekintélyes csoportjával, amely szerint Magyarország részére 35 éven belül bármikor visszafizethető, hűt és fél, illetve 88 százalékkal kamatozó kölcsönt bizto-

elvei szerint. E két érdekelt fél politikai iránynya annyira össze van szőve, hogy semmi áldozattól nem fognak visszariadni és legrosszabb esetben az lesz az igyekeztük, hogy Kinában a hatalmat és ez által magát az országot is két hatalmas táborra szíjlel osszak.

Ezek után bennünket magyarokat, mint általában a fehér fajt következő kérdés érdek: milyen következtetéseket vonjunk le a kínai helyzettel szemben és külföldi összeköttetéseink megalapozásánál milyen értéket tudunk be a velünk közeledést kereső európai államoknak?

Hogy a brit nemzet nem kizárólag kufár lelku, azt a világháború megmutatta. Igaza van Germains-nak, aki kijelentette, „a világot meghódító angol kiválik erkölcsi tulajdonságai által és viszont szenvedélyében brutális tud lenni, de mindenkor mértékletes, durva és hős tud lenni egyszerre!” Ezek voltak ama tulajdonságok, amelyek még ma is ellenállhatónak teszik az idegen cityvel szemben.

A brit politika megítélése bennünk első sorban érdek, miután Itáliá sulyontja ma nagyjában véve annak pillérjein nyugszik. Szükséges ehhez, hogy első sorban ismerjük fajtát az emberanyagot, amely a brit világuralom kolóniáit dominálja.

A legtöbb európai ó Indiában álmai-nak országát látja. A technikai előlatisodás korszakában tényleg nem a legrosszabbak ama gondolatok, amelyek

Cankaras, Rama, Krisna és Kalidasa tanait képezik Ennek az volt a következménye, hogy indulógusok Európa megváltását prédikálják a régi Indián keresztül és észre sem veszik, hogy ez az áriai India annak idején elsősorban a későbbi — érzelmi világot hevítő — Upanishado gondolatán ment tönkre. Sőt egy egész más jelenséget figyelhetünk meg Indiában, amely ma világpolitikai jelentőségre tett szert: ugyanis az indus nacionalizmus fellángolását, amely példaként követte az európai fajilag öntudatos brit nemzetet.

Egyszerre megkezdődött a vallási könyvek tanulmányozása. De ezen túlmenően is újból a Rama és Ardsuna hőskövek vettek példát a mai kor indusai. Indusok járnak ma Európát és a világot, népük nagyszerűségét prédikálják és annak szabadságát követelik. Rabindra Nath Thakkur (Rabindranath Tagore) a hatalomtól ment indus nacionalizmusba a világ megváltását látja. Gandhi pedig a nemzetmozgalmak passzív ellenállását hirdeti. Számos más még erősebb irányzat munká folyik a világon. „Nem sokáig nyomta el az aszketizmus az áriai fajok gondolkodását,” hirdeti csodálkozásunkra a modern indus szónok: Vasvani. A fajtárság melyedjen el a történelem tanulmányozásába és akkor azt látja, hogy nagy hazafilmek mindenkor „alkotó és dinamikuss lelkek” voltak. „A történelmet még mindig nem tanuljuk az indus faj

megszámálthatatlan millió ember pusztulása következte a keleten. Egy tény marad csak: Angliának meg kell maradni mint centrális hatalomnak, amely a világot megakadályozza.

Ugy európai, mint általában a fehér faj szempontjából kívánatos, hogy Nagybritánia hatalmát India felett támogassa, ami mellel megmondva megtörténhetik teljes simptáival az öskultúrával bíró indus néppel szemben.

Hasonló a helyzet Egyiptomban. Egyiptomban fellase népek laknak. A történelem előtti bevándorlók és uralkodók vére már ép úgy eltűnt, mint a semita hixosoké „az észak görög ptolomeusoké, vagy a római helytartóké és légioké. A mai viszonyok között mindenkor fog valaki Egyiptom felett uralkodni. A választék: vagy iszlám, vagy Anglia.

Suez és Konstantinápoly az iszlám kitoró kapui és mindig ugyanazt a szerepet fogják játszani, mint eddig tettek. Európai önfentartás kívánja, hogy Anglia továbbá is védője maradjon a kontinensen előzásiai betörésekkel szemben. Egyidejűleg pedig sakkban tartja Mekkában, Indiában, Egyiptomban és Szíriában az iszlámitikus erőt. Ami Konstantinápolyt illeti, arra egyformán vágyunk a balkán népek, amelyek életédeké azt kívánja, hogy a török ellen fegyverkezzenek. Ezek mögött viszont az Ukrajna fekszik, amely a törökök abszolút uralmát Bizancban nem tűrheti.

síttak, de amely utóbbi kamatteherben már benne foglaltatik a tőketáblázás is. Ezenfelül semmi olyan költség, amely megdrágítaná a kölcsönt nincsen, csupán természetesen a betéltáblázás járó költsége. Ezt a kölcsönt egyelőre csupán azok vehetik igénybe, akiknek földjük van és akik a földjük értékének átlag hetven százalékát kapják meg kölcsönképpen. Nem sokára ugyanilyen ipari kölcsönök is lesznek, vagy építkezéshez alkalmas hitelek, amelyet városok, községek, egyházak, közbirtokosok, legelőtársulatok máris igénybe vehetnek. Az amerikaiak ezeket a kölcsönöket is a Ligeti Bank útján juttatják el az igénylőkörhöz, amely pénzintézet az összes helybeli ügyvédeknek és környékbeli főjegyzőknek megküldötte a részletes feltételeket, ahol azok mindenkinek költségmentesen állanak rendelkezésére. Kíváncsi volna, hogy azok akik ebből a kölcsönből olcsó amerikai pénzből akarnak venni, mielőbb érdeklődjenek, mert, ha a mi vidékünkön nem jelentkezik elég nagy igénytelenség, úgy ez a bank az ország másik részében fogja ezeket a kölcsönöket kihelyezni. Tudomásunk szerint máris sokan vannak olyanok, akik nem csupán ezt a kölcsönt igénybe veszik, hanem a régebbi drágább kölcsönöket is ilyenre konvertálják.

Úrnapja. A R. K. Egyház egyik legszebb ünnepe ez. A templomból elinduló körmenet, melyben a nép nagy áhítattal kíséri az Oltáriszentséget, a világ négy tája felé feltárlott sátrakkal megálva, a pap rövid könyörgése és áldása után visszatér a templomba. Te Dzum és áldás fejezi be az istentiszteletet. Városunkban a hívek ezrei vettek részt a körmeneten, mely a plébánia által előírt sorrendben egyesületekbe, testületekbe vagy csoportokba tömörülve kísérté az Oltáriszentséget vívó papságot. A múlt idők rendezetlen körmenetétől nagyban különbözik az új irányban haladó rendezett processió, azonban még mindig vannak sokan, akik nehezen akarnak alkalmazkodni, az előírt egyházi és rendőri intézkedésekhez, melyek pedig a menet méltóságát és nyugodt lefolyását vannak hivatva biztosítani. A rendőrség és polgári rend-zóság farszóló buzgólkodását nem honorálják kellő megértéssel. Nagyon sokan teljesen egyéni szempontok szerint fogják fel a körmenetek jelentőségét és önkényes elhelyezkedésükkel másoknak bosszúságot okoznak. Erte meg a hívők sokasága, hogy meg kell szokni a rendet s a jövőben a rendőrség és rendezőség nem fog kivételt tenni senkivel sem. Meg kell említenünk e helyen, hogy a festői sátrakat a kongregánsták, postások, rózsafűzér társulat és „Hangya” Szövetkezet készítette. Mind-egyiken a szerető szívek melege és gondossága tündökölt. A tulbuzgó híveket azonban alig lehetett megfékezni, hogy fel ne borítsák a sátrakat, melyről ágacs-kákat akartak szerezni maguknak.

Ügyes fiut tanulónak főlveszek. Mayer Vilmos fűszerkereskedő.

Gibraltár Nagybritánia nézve, tekintettel a repülési világháború óriási növekedésére veszített jelentőségéből. De mégsem tűrhette Anglia, hogy odaát Marokkóban Franciaország legyen az ur. Ebből magától addóik London és Madrid közeledte. De ezen érdeklődésbe esik viszont Itália kényszerű tértörése, miután népéjé az anyarszázhoz közel akarja tartani. Ha az olasz politika organikus akar lenni, akkor súlypontját Korszákra, Tunizsra és egyes délszláv szigetekre helyezi. A középtenger nyugatján tehát a nagy politikai irányvonal: London-Madrid-Róma-Budapest.

A brit dominiumok mindig önnállóbbak lesznek. De ez nem gátolja, hogy szervi egyesben az anyarszázot tovább istomogassák. Délafrika fehér kézben kell, hogy maradjon, miután biztosítja a tengeri utat Indiába. Az indusok ellen felállított törvények egykoron majd a fekete, mulatókra és zsidókra nézve is kiterjesztetnek, hogy Afrikában is legyen egy megerősített pont, mely majd ellen-súlyozhatja a feketék ébredését.

A határtalan térhódítások időszaka (expansió) a világháborúval kezdődött és a pénz világaluralmával végződött; ma a benső összpontosulás (koncentráció) időszaka kezdődik, amelynek eredménye egy szervileg megalapozott állam kell, hogy legyen.

Nem a hadseregek és flották leszerelésével fogjuk a világboldogító békét

Az Ébredő Bányász Szakosztály

küzdelme a bányászok megélhetéséért.

A salgótarjáni szénmedencében működő Ébredő Bányász Szakosztály szinte emberfeletti küzdelmet folytat a bányamunkások jobb megélhetéséért.

Mint annak idején lapunkban közöltük, múlt év október havában tiltakoztak a társáda rendeletben előírt 40 éves szolgálati idő ellen s a föld alatt dolgozók részére a 25 év megállapítását követelte.

F. év február havában memorandum foglalták a bányamunkások sérelmeit és illetékes körök elé terjesztették. E memorandum alapján f. hó 12-én délelőtt fogadta az Ébredő Bányász Szakosztályának 17 tagú küldöttségét Dr. Sztranyavszky Sándor államtitkár, a kerület képviselője.

Baranyay Aladár bányászfőtitkár rövid beszédében a bányászok nyomorát ecsetelte s kérte képviselőnket hogy karolja fel a bányászok ügyét.

Oravecz József ügyv. elnök, Galló István, Méder Illés Sándor, Dohancs Sándor és csillettörések, a szállítási prémium, a külszíni munkások munkájának leszállítása, a fizetés letiltások ügyében, Varga János nyug. bányász pedig a nyugbérés bányászok lakbér ügyét terjesztették Dr. Sztranyavszky államtitkár elé, aki Róth Flóris bányafőtanácsos jelenlétében hall-

gatta végig a panaszokat és sürgős intézkedést ígért.

Míg a kihallgatás tartott, az ébredő bányászok tömege gyűlt össze a bányászálló előtt.

A küldöttség munkája nem volt eredménytelen, mert 13-án reggel már értesítést kapott az Ébredő Bányász Szakosztály, mely szerint 1. A csillettörések ügyében, 2. A szállítási prémiummal a munkás megbízott véleménye is irányadó. 3. A külszíni munkások munkájának felmentetik, hogy keresetük emelkedjen. 4. A segéd munkások munkájára 8 óráról 12 órára emeltetett, a munkabérük is arányosan fog emelkedni. 5. Azok a nyugdíjasok, akik 10 éves szolgálati idő után nyugdíjaztattak, vagy legalább 5 gyermekük van, a lakbér fizetés alól mentesítettek.

Ezek a vívmányok alapul szolgálnak az ébredő bányászok további küzdelméhez és minden bányász meggyőződhet arról, hogy az Ébredő Bányász Szakosztály becsületesen szolgálja a munkásság érdekeit és ezek alapján reménye lehet arra, hogy fokozatos, szívós munkával orvosolni fogja a bányászszág sérelmeit.

Tenniszütő

labda, prés és az összes sportcikkek megrendelhetők **VESELY ISTVÁN** budapesti cég helybeli képviselőjénél, **LIGETI GYÖZÖNÉL**. Telefon szám 56.

Meghívó. A Zagyvapálfalvai Ágostai hitv. Evangélikus Főkegyház 1927. június 19-én este 7 órai kezdettel a bányászok összes termeiben, építendő temploma alapja javára Kulturesztélyt rendez. Belépőjegyek: I. hely 160 P., II. hely 120 P., állóhely 80 f. felülfizetéseket tekintettel a jótékony célra köszönettel fogadjunk, hirlapilag nyugtázunk. Műsor után tánc.

Zagyvaróna és hősi hallottainak emléke. A környékünkön lévő kicsiny, de kedves palóc falucska „községi képviselőtestülete” Benedek Sándor főjegyzőnek előterjesztésre foglalkozott, a legszebb és legnemesebb kérdések egyike, hogy hogyan, miképpen, mi módon örökítse meg a világháborúban elesett katonáinak, a község vitézeinek emlékét. A zagyvai hősöknek „fekete márványba” véskük. A márványtáblát kiváló művészekkel tervezettk meg s a község házában falába óhajtanák elhelyezni. Mi e tekintetben a képviselőtestület egyik tagjának Vadkerti Bélának

az indítványát tartjuk szebbnek, megnyugtatóbbnak s magasztosabbnak is. helyezzessék el az emléktábla a temetőben, avagy a templom falában. Igazibb kerete ez a hősi halottaknak. Ide imádságosabb szívvel járhat bárki.

Köszönet. A „MANSZ” elnöksége ezúton mond halás szívvel köszönetet mindazoknak, akik úgy kedves szereplésükkel, valamint a rendezés nehéz munkájában álltak lelkesen rendelkezésére az Elnökségnek a „Nógrádi est” szép sikerének elérésében.

Külön is meg kell emlékezni arról az áldozatkészről mellyel Lip-tay J-nő főtanácsos autókkal, kocsikkal és diszkosokkal, díjjal terhelés-nélkül és világítással járult hozzá az est anyagi és erkölcsi sikeréhez. Ugyasint Róth Flóris bányafőtanácsos kocsikkal és szép díszletekkel, elszállással járult hozzá az est sikeréhez. A felülfizetők névsorát a jövő számunkba hozzuk.

Salgótarjáni Köszönbánya Rt. népiszkolájának vizsgacrdje az 1926-27 tanévben. Június 28-án hétfőn délelőtt 8-10-ig baglyasfalvi isk. I-VI., június 20-án hétfőn délelőtt 8-10-ig Horthy telepi isk. I-II., június 20-án délelőtt 10-12-ig Horthy telepi isk. III-VI., június 20-án hétfőn délután 2-4-ig Albert-aknai isk. I-VI. Június 21-én kedde délelőtt 8-10-ig baglyasfalvi alsó iskola I-VI. június 21-én kedde délelőtt 8-10-ig kazári iskola I-VI., június 21-én kedde délelőtt 8-10-ig somlyói iskola I-VI., június 21-én kedde délelőtt 8-10-ig forgácsi iskola I-II., június 21-én kedde délelőtt 8-12-ig forgácsi iskola III-VI., június 21-én kedde délután 2-4-ig gusztyáknai iskola I-VI. Június 22-én szerdán délelőtt 8-10-ig rónai iskola I-VI., június 22-én szerdán délelőtt 8-10-ig kisterenyei iskola I-VI., június 22-én délelőtt 8-10-ig salgótarjáni iskola I., június 22-én szerdán délelőtt 10-12-ig salgótarjáni iskola I-II., június 22-én szerdán délután 2-4-ig salgótarjáni iskol III-VI. Június 23-án csütörtök délelőtt 8-10-ig salgótarjáni iskola V-VI., június 23-án csütörtök délelőtt 8-10-ig kutyházi iskola I-VI., június 23-án csütörtök délelőtt 8-10-ig etesi iskola I-II., június 23-án csütörtök délelőtt 10-12-ig etesi iskola III-IV., június 23-án csütörtök délután 2-4-ig etesi iskola V-VI. Június 24-én péntek délelőtt 8-12-ig vízválasztói iskola I-VI., június 24-én péntek délelőtt 8-10-ig rauaknai iskola I-VI., június 24-én péntek délelőtt 8-10-ig inázdói iskola I-VI., június 24-

én délelőtt 8-10-ig zagyvapálfalvi iskola I., június 24-én péntek délelőtt 10-12-ig zagyvapálfalvi iskola II-III., június 24-én péntek délután 2-4-ig zagyvapálfalvi iskola III-IV., június 25-én szombat délelőtt 8-10-ig zagyvapálfalvi iskola V-VI., június 25-én szombat 8-10-ig mátránovákai iskola I-II., június 25-én délelőtt 8-10-ig jánosaknai iskola I-II., június 25-én szombat délelőtt 10-12-ig mátránovákai iskola III-VI. június 25-én szombat délután 2-4-ig miszerfai iskola I-VI. A vizsgálatokon bárkit isz-vesen lát a tanítótestület, mert ez az alkalom nyújt módot és lehetőséget arra, hogy a tanítóság nehéz és fárasztó munkájába bepillantást nyerhessenek azok is, akik a tanítóság ideális, kulturmisszióját szemben elfoglaltak s némileg kellemetlen érzéssel veszik tudomásul a két hónapi vakációt, amely a nem sablonos lelki munka után nemcsak a gyermek-nek, de a tanítónak is kell.

Időbeosztás a városi uszodában. Hétfőn d. e. férfiak, d. u. nők. Kedden d. e. nők, d. u. férfiak. Szerda, csütörtök közös. Péntek d. e. férfiak, d. u. nők. Szombat d. e. csendőrség, katonaság, d. u. férfiak. Vasárnap férfiak.

Színház. F. hó 16-án este kezdte meg az előadásokat Halmi Jenő színtársulata. A társulatot megelőzte a jó híre, melyet a „Cirkuszherceg” előadásán be is bizonyított. Telt ház nézte végig a nagyszerű darabot, melyről lapzártá miatt csak jövő számunkban írhatunk.

Osztrovics Ödön
bérautó vállalata.
Nyolc üléses

Bérautó

olcsó, gyors, biztos és pontos, megrendelhető nappal a „Pannóniánál”, éjjel Czirbesznel és Vertich órásnál.
Telefon: 87 sz.

Fleischman N.

Értesitem

az Igentisztelt vásárló közönséget, hogy

Zeidl Vencel hentes

árúgyárának **bizományi lerak-tát megkaptam.**

Kapható: elsőrendű zsir, sós, füstölt és paprikás szalonna, kolbász árú és mindenféle felvágottak, nagyban és kicsiben.

Tisztelettel:

Ilj. Takács Ferenc.

Vér-, bőr- és idegbajosok a természetes „Ferenc József” keserűvizet igen jó eredménnyel használják. Az orvosi tudomány legjelentékenyebb elméi írják, hogy a „Ferenc József” viz hatásával minden tekintetben meg vannak elégedve. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

A Fasizmus. Mannheim professor könyve. — Fordították Komán Andor és Vucskuts Jenő. Kiadta a „Magyar Jövő” Rt. Miskolcon. A világirodalom egyre nagyobb számban termeli azokat a könyveket, amelyek a mai Olaszországgal és az olaszszág egyre hatalmasabb arányokat öltő államférfiával, Mussolinival foglalkoznak. Ezeknek a könyveknek tulajdonképpen azonban csak az Olaszországban végbemenő átalakulás külső jelenségeivel foglalkozik s magának Mussolininak alakjában sem a rendkívüli egyéniség belső lényegét keresi, hanem életének érdekesebb momentumait, epizódjait állítja össze lehetőleg érdekfeszítő, színes megvilágításban. Az olyan könyv, amely Mussolini és az olasz nép alkotásának, a fasizmusnak mélyére világítana, ma még nagyon ritka. S e ritka művek közé tartozik Mannheim német professor „A fasizmus” című könyve, amely magyar nyelven most hagyta el a miskolci Magyar Jövő nyomdáját. A fasizmust az emberek nagy többsége még ma is úgy tekint, mint ennek a zilált kornak egyik merész, érdekes de nem túlságosan komoly és muló mosgalmát. Mivel kifejezesezett

dogmái nincsenek, kevesen látják meg hatalmi törekvése mögött a koncepciót, azt hiszik, hogy a fasizmus nem is küzdött, nem is küzd másért, csak a hatalomért. Pedig a fasizmus gyökere, magva: egy új világszemlélet. Eppen ezért, aki meg akar vele ismerkedni, nemcsak a jelenségeit kell megfigyelni, hanem keresnie kell azokat a szálakat, amelyek a történelem mélyébe nyúlnak vissza s azt a szellemet, amely a jövő magasságába tör. Mannheim könyve ebből a komoly szempontból elsőrangú és páratlanul álló mű. Nem propaganda-írat a fasizmus mellett, vagy a fasizmus ellen, hanem a téma súlyhoz mérten alapos objektívításra törekvő tudományos munka. Csupa német gondosság és lelkiismeretesség. S ezért szinte nélkülözhetetlen annak, aki behatóbban érdekli a kor forrongó, vad, de nagy horderejű problémáit, mert tisztá képet kap belőle a fasizmus igazi jelentőségéről. A hatalmas mű — elgondolást tekintve — tulajdonképpen két részből áll. Első része tisztán elméleti: tömör alapélménye a másodiknak, amely tulajdonképpen magával a fasizmussal foglalkozik. Az első elméleti részt a könyv magyar kiadója csak kivonatolt átdolgozásban bocsátja a magyar közönség elé, a második azonban hiánytalannul, gondos fordításban követi Mannheim munkáját s önmagában is kerek egész. Ami a mű magyar köntösét illeti az a vidéki kiadományok sorában egyenesen meglepetést jelent. A miskolci Magyar Jövő Könyvkiadóval teljes odaadással, lelkes ambízióval és gondossággal tanuskodik a magyarnyelvű „Fasizmus”. Tipográfiája kifogástalan, szép papíra pompás minőségű, címlapja, fedőlapja igen izlées. A nagyszabású mű méltó arra, hogy az egész országban nagy érdeklődés fogadja, annál is inkább mert a pompás 370 nagy oldalra terjedő mű árát a kiadó cég úgy szabta meg, hogy a könyv megvétele senkinek nem okozhat nagyobb nehézséget, mert 3 havi részletre is kapható. A hatalmas füzet ár 11 P., a féléveszomban kötötté 14 P., az egész vászonban kötötté pedig 15 pengő. A könyv megrendelhető a Magyar Jövő R.-t.-nál Miskolcon és kapható minden jobb könyveskereskedésben.

Nyitlér.*

Dr. Horn Ede, rendelő főorvos,
Műrészleget, írja:
T. Mohai Ágnes-forrás kutkezelőse, Moha.

A Mohai Ágnes-forrás több év óta lett intézetünkbe használva, kitűnő ásványviznek bizonyult, különösen jó szolgálatot tesz az emésztési szervek megbetegedésénél, az idegrendszer javításában és hólyaghurut eseteiben.

A Mohai Ágnes-forrásvíz mindenütt kapható.

*E rovatban közöltékért felelősséget nem vállal a Szerk.

A T.E.Sz. országos tiltakozó nagygyűlése a trianoni kényszerbéké 10. évfordulója alkalmából.
A trianoni békeparancs aláírásának évfordulója napján június 4-én az osztrák-magyar társadalom az elszakított területek szobrai előtt adott kifejezést az évforduló nehezítő nemzeti gyászának és szüntelen erősödő tiltakozásának. Mint a temetésre érkeztek a gyászoló ezrek a szabadságtér minden oldaláról és elborult arccal állottak körül az ellopott országrészek mély gyászba takart szobraiát. Délután 4 órakor beláthatatlan hosszú sorokban vonultak fel cserkészcsapatok és harangzúgás között helyezték el a négy szobor talapzatán a jövő magyar-ságának koszorúit. És ebben az órában megszólaltak a csonka ország összes harangjai s a koszorúk szalagjain hangosan beszéltek a néma betűk: „Észak-Kelet-Dél-Nyugat Nem felejtünk!” Késő estig jöttek szüntelen a gyászoló tömegek s némán, egy szál viraggal, könnyes csokorral kérték részt a magyar nemzet fájalmából. A Társadalmi Egyesületek Szövetsége által egybehívott országos nagygyűlés pünkösdi vasárnapján délután folyt le a városi Vigadóban. A magyar társadalom tiltakozása a résztvevők számára nyitva volt oly páratlan méretekben nyilatkozott meg, hogy több ezren már nem tudtak bejutni a zsúfolásig megtelt terembe. Tízezer ember felült várakozása közben nyitotta meg az ülést, feltüntettkör dr. Szontágh Tamás, udvari tanácsos, a T.E.Sz. országos elnöke. Rámutatott azokra az okokra, melyek arra

indították a Társadalmi Egyesületek Szövetséget, hogy a trianoni kényszerbéké ellen országos tiltakozási mozgalmat indítson. Nem engedjük, hogy Trianon gyér levegőjében, lefokozott életműködéshez hozzászomorodjék a nemzet. Tiltakozunk, lázadunk, szorítsuk ki magunk közül a megalkuvókat, a nyomorékokat! Nyissunk utat sorainkban az erőseknek, kiknek halálisan szűk ez a csonka ország darab, hadd törjék az utat előttünk a szentistváni határokig. Az elnöki megnyitót után Umányos Nándor volt országgyűlési képviselő határozati javaslatot terjesztett a nagygyűlés elé. Minden ízében nemzetért aggódó hazafi szent hevületével mutatót rá, hogy a magyar társadalom egy pillanatra sem fogadhatja el a trianoni békediktátumot. A belenyugvás, a megalkuvás: a sorvasztó, biztos pusztulást jelent a nemzetünk számára. Történelmi hivatásunk tudata, elniskarásunk lebilintatlan ereje kényszerítőleg parancsolják nekünk, hogy tiltakozunk! Tiltakozunk a trianoni gyalázat ellen utolsó lehelletig. Nagymagyarországi feltámadás! A dörgő tapsviharral fogadott beszéd után az Elnök felhívására a nagygyűlés résztvevői felállással, percekig tartó, hangtalan rángódással emlékeztek meg idegen rabságból szenvedő magyar testvéreinkről. A tiltakozási határozati javaslatokhoz való csatlakozásukat jelentették be, az erdélyi bujdosó magyarok nevében Sándor Imre bankigazgató, a felvidéki kiűzöttek nevében Tobler János országgyűlési képviselő, a déli leszállított részek földönfutói képviselője Mészáros Gyula táblabíró és az elszakított nyugati részek magyarjai részéről dr. Petrik Aladár ügyvéd. A magyar asszonyok lelkes csatlakozását Eötvösényi Olivérné tolmácsolta; a magyar ifjúság érzelmeinek vitéz dr. Bánfai György adott lelkes szavakban kifejezést, míg a hazafias magyar munkásság együttérzését Lillán József vasmunkás jelentette be. Petróczy István zirci érseke felhívta a nagygyűlést és a T.E.Sz. figyelmét, hogy ne feledkezék meg Trianon legnagyobb áldozatairól, a hadviseltekéről és a háború hősi halottjairól és lassan oda, hogy hőseink emléke a jövőben méltó módon örökléssék meg. Végül Mándoki Sándor érseke, tábori lelkész a tiltakozási javaslat kiegészítésére indítványt terjesztett elő, hogy a nemzeti gyász és a tiltakozás külső szimbólumaként fogadják el a nagygyűlést a T.E.Sz. által kibocsátott jelvényeket. A

nagygyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadta el az indítványt és az elnök határozatilag szentesítette a történelmi jelentőségű fogadalmat melyszövege: Mind-magyar nő és férfi, gyermek és felnőtt, ifjú és öreg, szegény és gazdag, tartós szent kötelességének a trianoni gyászelvények állandó viselését mindaddig, míg Trianont le nem győztük, míg Magyarországot vissza nem szereztük! A nagygyűlés iztó hangulatban, a Himnusz elneklésével ért véget.

Mivel telt el az ünnep? Erről kell felelni Unapja után az egyik iskolában a kis diákoknak. A gyermek már előre török a fejüket a feladaton. A kis Laci azonban büszke és nyugodt. Tudja, mit fog felelni Unapja után. Az ő ünnepének a legnevezetesebb eredménye a „Tündérvásár”, a pompás gyermekjáték, amelyet Unapján az első betűtől az utolsó betűig boldogan végig fog olvasni. Az ő ünnepa telik el a legpompásabban és ő tud felelni a legkönnyebben a tanító ur kérdésére. Helyesen eszelelszik minden szülő, aki gyermekének meghozza a „Tündérvásár” gyermekjátékot, negyedévre 1 pengő 20 fillér. (Kiadóhivatal Budapest, V. Akadémia-u. 10.)

GRANDHOTELPARK nagyszállóda Bpest.

VIII. Telefon: Baross tér 10. J. 330-82, 330-83.

A főváros legnagyobb és legkényelmesebb szállodáinak egyike 200 szobával a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben. Központi gőzfűtés, állandó meleg és hideg vízszolgáltatás. Szobák 3 pengőtől feljebb.

Kitűnő konyha. Fajborkor. Csaldai kávéház elsőrangú cigányzenével, nyári terrasszal. Különtermek.

Hasznos minden háznál megtudni, hogy hol lehet szakszerű és jó kárpitos munkát beszerezni.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. vásárló közönség b. tudomására hozni, hogy Salgótarjánban, Fő-uca 310 szám alatti (kisállomással szemben)

kárpitos és diszitóműhelyemben

készíték: angol és szalon garnitúrákat, divat sezlonoikat, plüss és szövettáviránokat, méret szerint ágymatracokat. Minta és színek nagy választékban. Javításokat elfogadok. Szolid árak. A megrendelő közönség szíves pártfogását kérem:

MAÁSZ JÓZSEF
kárpitos és diszitó.

Salgótarján.

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a fő-uca 322 sz. házban férfi szabó üzletemet az

Uj-telep 25 sz. aláhelyeztem

Minden e szakmába vágó munkát elvállalok mérték vétel után. Ugy mint: papi, uri és egyenruhát készitek kedvezményes fizetési feltételek mellett.

A n. é. közönség pártfogását kérem vagyk:

Teljes tisztelettel:
LÓRINCE ISTVÁN
férfi szabó.

A Mohai Ágnes-forrás természetes szénsavas ásványviz űdit, frissít és gyógyít.

Nem drágább, mint bármely mesterségesen feltöltött víz. Kapható: 1/2, 1, 1 1/2 és 2 literes patentzáros üvegekben.

A Ker. Iparosok fogy. Szövetkezzel.

Elsőrangú internátusok és nevelőintézetek fiúk és lányok részére.
Franciaország: Saint-Rafaél, a francia Rivierán, az örök tavasz országának mesés helyén, közvetlenül a tengerparton (Nizza mellett).

Svájc: Lausanne és Montreux, a világhírű nevelővárosokban, a Genéi partján, 900 m. magasságban. (Lausanne világhírű egyeteme.) Intenzív sportélet. Klimatikus gyógyhelyek. Ausztria: Wien, az osztrák főváros, gyönyörű villatelepén, a központtól 15 percre villamossal.

Magyarország: Budapest és Hódvölggy, elsőrangú intézetek, fiúk és lányok részére.

Mindenkinek intézet felvétele egyetemi közép- és polg. iskolai iparművészeti, zenekolai, leánykollégiumi, leánygymnáziumi, továbbképző, varrnatulós stb. beutakolokat. Összes sportok, tanulmányi kirándulások. Beutakoló orvosnők. Szigorú felügyelet. Napi 5-szöri kitűnő étkezés. Saját sporttelepek — Ellátási díj (bennfoglaltatás, tandíj is) külföldön 120 P. Budapestben 160 P. havonta. Más külföldi díj nincs. Külföldre mértékelt tanulójegyek. A látogató szülők részére ugyane díjak mellett az intézetek stb. pendanciban kitűnő pénziák. Képzett tisztviselőknek, szegénysorsúknak, egyetemi hallgatóknak kedvezmények. A fiuinternátusok díja 10 százalékkal olcsóbb.

Nyitási és csaportek.
Lausanneban (Svájc), idatonszemesen és Hódvölggyben. Havi díj 140 P. Felvilágosítás, prospectus (választhatólag) Pesttől: Internátus Iroda, Budapesti VII. Akácfa-utca 43 V. 32 (lftl).

SINGER
varrógépek
rég bevált jó minőségben
Kedvező
fizetési feltételek
SINGER VARRÓGÉP
KÉSZÉNYVÁRSZAG
SALGOTARJÁN
lat. templommal szemben.

Kerékpár

136 pengőtől Monet Groyor Prestor Witter, Waffnerad, előnyös fizetési feltételek.

NAGY JÓZSEF Budapest
VI. Andrásy-ut 34.
Telefon: 222-97.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

Hirdessünk:

A MUNKA

Politikai hetilapban